

Slovenska akademija znanosti in umetnosti

Novi trg 3 / p.p. 323 / Si - 1001 Ljubljana / Slovenija
T +386 1 47 06 100 / F +386 1 42 53 423 / E sazu@sazu.si / www.sazu.si

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Služba za EU koordinacijo in mednarodne zadeve

Dunajska cesta 48
1000 LJUBLJANA
gp.mop@gov.si

V Ljubljani, 5. februarja 2020

Zadeva: Sporazum o Antarktiki

Spoštovani,

v aprilu 2019 je v prostorih Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljevanju: SAZU) potekala slovesnost ob podpisu Pogodbe o Antarktiki s strani Republike Slovenije. Veseli nas, da so bila s tem poplačana prizadevanja Lions klubov Slovenije in Slovensko-švedskega društva, ki se jima je kmalu pridružil Svet za varovanje okolja pri SAZU. Gre za velik uspeh pobudnikov in ozaveščene javnosti, ki se zaveda pomena te občutljive in zadnje nedotaknjene celine, ter državnega vodstva, ki je prepoznalo potrebo po pristopu in nadaljnem varstvu z meddržavnim dialogom.

V decembru 2019 se je na SAZU obrnil podpredsednik Slovensko-švedskega društva, gospod Miro Brumat, ki je nedvomno med najbolj zaslužnimi, da je Republika Slovenija k Pogodbi o Antarktiki tudi formalno pristopila, s tem pa je ustvarjena podlaga za nadaljnje delovanje. Gospod Brumat se je na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport sestel z generalnim direktorjem Direktorata za znanost dr. Tomažem Bohom, predsednik Slovensko-švedskega društva gospod Janez Pergar pa na Ministrstvu za okolje in prostor z državnim sekretarjem Markom Mavrom. Med zaključki sestankov je bil tudi sklep, da bi SAZU kot nevtralna institucija prevzela vse aktivnosti v zvezi z Antarktiko. V vmesnem času se je na SAZU s predlogom za sodelovanje s perujskim Direktoratom za antarktične zadeve obrnil tudi častni konzul Republike Slovenije v Limi gospod Francisco Srebot. Predsednik Sveta za varovanje okolja pri SAZU akademik Andrej Kranjc je v odgovoru gospodu Srebotu izrazil upanje, da bodo (tudi) slovenski raziskovalci lahko raziskovali in varovali Antarktiko!

Izvršilni odbor predsedstva SAZU je sklep obravnaval na 90. seji 6. januarja 2020 ter gospoda Brumata prosil, da se s pobudo najprej obrne na Ministrstvo za zunanje zadeve. 8. januarja 2020 smo v seznanitev prejeli dopis veleposlanika Andreja Logarja, ki je pojasnil, da je ratifikacijska listina o pristopu k Pogodbi o Antarktiki deponirana pri Ministrstvu za zunanje zadeve, za implementacijo pa je pristojno Ministrstvo za okolje in prostor.

Gospod Brumat nas je 15. januarja 2020 seznanil, da se je na Ministrstvu za okolje in prostor sestel z gospo Eleno del Fabro, ki je zadolžena za zadevni dosje.

Kot sedaj razumemo, je za izvajanje Pogodbe o Antarktiki po Zakonu o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) pristojno Ministrstvo za okolje in prostor. Kot najvišja slovenska znanstvena in umetnostna ustanova zato apeliramo, da se ustvarijo možnosti za čimboljše sodelovanje in raziskovanje, predvsem za mlade znanstvenike z različnih raziskovalnih področij. Mnenja smo, da bi morala Republika Slovenija čim aktivneje sodelovati pri implementaciji zadevne pogodbe, za kar bi morala biti v republiškem proračunu zagotovljena tudi ustrezna finančna sredstva. SAZU bo v skladu s svojimi pristojnostmi in zmožnostmi še naprej promovirala znanstveno odličnost, zavedajoč se nujnosti trajnostne rabe in razvoja in ohranjanja ekološko pomembnih območij v dobrobit celotnega človeštva!

Razumemo tudi, da kot ustanova *sui generis* nimamo statusa upravnega organa (posledično tudi ne ustreznih pristojnosti in proračunskih sredstev), zato ne moremo biti nosilci izvajanja Pogodbe o Antarktiki. Veseli pa bomo, če nas boste o aktivnostih, za katere ste pristojni, obveščali in po možnosti tudi ustrezno vključevali, saj se kot najvišja zadevna slovenska ustanova v skladu z globalnimi trendi odgovorno zavedamo pomena znanstvenega svetovanja politiki. Tako že sedaj tvorno sodelujemo z najvišjimi nivoji državne oblasti ter državnimi predstavniki, izjemno dejavni pa smo tudi na mednarodni ravni. Trenutno imamo podpisanih 45 sporazumov z najvišjimi nacionalnimi akademijami (<http://www.sazu.si/bilateralno-sodelovanje>) ter smo včlanjeni v najpomembnejše mednarodne znanstvene organizacije (<http://www.sazu.si/mednarodne-znanstvene-organizacije>), v nekaterih pa imamo status opazovalke.

V želji, da bi Pogodba o Antarktiki, predvsem za mlade raziskovalce, pomenila odgovorno priložnost, ob občem zavedanju potrebe po ustvarjanju ustreznih pogojev, ter po nadaljnjem odličnem sodelovanju Vas lepo pozdravljamo!

Akademik Tadej Bajd
predsednik SAZU

Vročiti (elektronsko!):

- naslovniku

Prejme (elektronsko!)

- Svet za varovanje okolja pri SAZU (darja.rogelj@sazu.si)
- Oddelek za mednarodno sodelovanje in znanstveno koordinacijo (international@sazu.si)
- Ministrstvo za zunanje zadeve (gp.mzz@gov.si)
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (gp.mizs@gov.si)
- gospod Miro Brumat (miro.brumat1@siol.net)